

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Elżbieta Fijałkowska(spr.)

Sędziowie: SA Waldemar Kryślak, SA Małgorzata Gulczyńska

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2013 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **M. G.**

przy uczestnictwie **T. G.**

o udzielenie zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania w sprawie o stwierdzenie nieważności umowy

na skutek zażalenia uczestnika postępowania

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 19 lipca 2012 r., sygn. akt I Co 122/12

postanawia:

1. **oddalić zażalenie,**

2. **rozstrzygniecie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić orzeczeniu kończącemu postępowanie w sprawie.**

Małgorzata Gulczyńska Elżbieta Fijałkowska Waldemar Kryślak

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy udzielił uprawnionemu zabezpieczenia poprzez nakazanie wpisania w księdze wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy – Poznań Stare Miasto w Poznaniu o numerze (...), ostrzeżenia o zamiarze wytoczenia przez uprawnionego powództwa o stwierdzenie nieważności umowy darowizny z dnia 26 czerwca 2012 r. zawartej przed notariuszem W. S. rep. (...) oraz wyznaczył uprawnionemu termin dwóch tygodni do złożenia pozwu przeciwko T. G. o stwierdzenie nieważności umowy darowizny z dnia 26 czerwca 2012 r. zawartej przed notariuszem W. S. rep. (...)

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, że z dołączonych do wniosku dokumentów wynika, że aktem notarialnym z dnia 29 stycznia 2004 r. uprawniony udzielił swojemu ojcu T. G. pełnomocnictwa między innymi do zbycia na jakiegokolwiek podstawie prawnej pod tytułem darmym lub odpłatnym prawa użytkowania wieczystego. Aktem notarialnym z dnia 27 kwietnia 2012 r. i 1 czerwca 2012 r. uprawniony odwołał wszystkie udzielone T. G. pełnomocnictwa, w tym pełnomocnictwo z dnia 29 stycznia 2004 r. z uwagi na całkowitą utratę przez uprawnionego zaufania do zobowiązanego. Pomimo odwołania pełnomocnictw T. G. umową z dnia 26 czerwca 2012 r. (...)przeniósł na siebie tytułem darowizny prawo użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy – Poznań Stare Miasto w Poznaniu prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Wartość darowizny określono na kwotę 1.500.000 zł.

W ocenie Sądu Okręgowego, treść złożonego wniosku oraz dołączonych do niego dokumentów wskazuje, że uprawniony uprawdopodobnił zarówno istnienie dochodzonego roszczenia, a także interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Z dołączonych dokumentów wynika jednoznacznie, że pełnomocnictwo na które powoływał się zobowiązany zawierając umowę z dnia 26 czerwca 2012 r., zostało przed tą datą odwołane. Nie przesądzając na tym etapie skuteczności dokonanej czynności odwołania pełnomocnictwa należało stwierdzić, że przytoczone przez uprawnionego okoliczności uzasadniają stwierdzenie, że roszczenie zostało uprawdopodobnione w stopniu pozwalającym na udzielenie zabezpieczenia. Dodatkowo dokonanie wpisu w księdze wieczystej na rzecz T. G. dotyczącego użytkowania wieczystego daje zobowiązanemu pełną możliwość swobodnego dysponowania nabytym prawem. W tych okolicznościach należało stwierdzić, że brak zabezpieczenia w formie proponowanej przez wnioskodawcę może naruszać jego interes prawny. Natomiast wpis ostrzeżenia nie powinien stanowić, w okolicznościach przedmiotowej sprawy, żadnej uciążliwości dla zobowiązanego.

Zażalenie na to postanowienie złożył uczestnik postępowania, wniósł o jego uchylenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania od wnioskodawcy według norm przepisanych. Obowiązany zarzucił orzeczeniu rażące naruszenie prawa mające wpływ na rozstrzygnięcie tj. art. 730¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. w zw. z art. 61 § 1 k.c. poprzez błędną interpretację oraz przyjęcie, że wnioskodawca uprawdopodobnił istnienie roszczenia.

Uprawniony wniósł o oddalenie zażalenia oraz o zasądzenie od obowiązanego na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wbrew twierdzeniom obowiązanego uprawniony na obecnym etapie postępowania w sposób wystarczający uprawdopodobnił roszczenie.

Zgodnie z brzmieniem art. 101 § 1 k.c. pełnomocnictwo może być w każdym czasie odwołane, chyba że mocodawca zrzekł się odwołania pełnomocnictwa z przyczyn uzasadnionych treścią stosunku prawnego będącego podstawą pełnomocnictwa. Odwołanie pełnomocnictwa jest jednostronną czynnością prawną. Dochodzi do skutku przez złożenie przez mocodawcę oświadczenia woli o odwołaniu pełnomocnictwa. Słusznie wywodzi żalący, że oświadczenie takie z mocy art. 61 § 1 i 2 k.c. zostaje dokonane z chwilą dojścia do pełnomocnika w sposób umożliwiający zapoznanie się z jego treścią (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2002 r., V CKN 1234/00, Lex nr 359459).

Skutki dokonania czynności prawnej po wygaśnięciu umocowania określa przepis art. 105 k.c. W badanym przypadku odwołania darowizny - czynność prawna dokonana w granicach pierwotnego umocowania jest ważna, chyba że druga strona o wygaśnięciu umocowania wiedziała lub z łatwością mogła się dowiedzieć.

W sytuacji zatem, kiedy uczestnik zawarł w imieniu wnioskodawcy umowę darowizny z samym sobą - zarówno skuteczność odwołania pełnomocnictwa, jak i ważność dokonanej czynności prawnej, zależne są od tego, czy uczestnik przed przeniesieniem na siebie tytułem darowizny prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy Poznań Stare Miasto w Poznaniu prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), powziął wiedzę o odwołaniu umocowania do nieodpłatnego tym prawem rozporządania.

Z materiału dowodowego zgromadzonego na obecnym etapie postępowania w postaci wypisów z aktów notarialnych z dnia 27 kwietnia 2012 r. (k.12 akt) i z dnia 1 czerwca 2012 r. (k13 – 14 akt) wynika jednoznacznie, że pełnomocnictwo z dnia 29 stycznia 2004 r. na które powoływał się obowiązany zawierając umowę darowizny z dnia 26 czerwca 2012 r. (k. 15 – 17 akt) zostało przed tą datą odwołane. Oczywiście dopiero przeprowadzenie postępowania dowodowego, w tym dowodu z przesłuchania świadka zaoferowanego przez uprawnionego, przesądzi tę kwestię w sposób ostateczny. Wprawdzie żalący powołał się na pismo wnioskodawcy z informacją o odwołaniu pełnomocnictwa, sporządzone już po

dokonaniu darowizny (w dniu 9 lipca 2012 r.), zaniechał jednak załączenia go do zażalenia. Twierdzenie to nie zostało wsparte żadnym dowodem, stąd uznać je należało za niewykazane.

W tym stanie rzeczy roszczenie o ustalenie nieważności umowy darowizny z dnia 26 czerwca 2012 r. należało uznać za uprawdopodobnione. Ponieważ żalący nie kwestionował istnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, zaskarżone postanowienie ma swoją podstawę w art. 730¹ § 1 k.p.c.

Mając to na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie obowiązanego jako bezzasadne (pkt 1). O kosztach postępowania zażaleniowego orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 745 § 1 k.p.c. (pkt 2).

Małgorzata GulczyńskaElżbieta Fijałkowska Waldemar Kryślak